

SIMO PAASSILTA

päätöimittäjä, chefredaktör
Eläkkeensaajien Keskusliiton puheenjohtaja
Pensionstagarnas Centralförbunds ordförande

PÄÄKIRJOITUS

Äänestä ja vaikuta

Nykyyinen 104-vuotias kuntademokratiamme on suuren muutoksen edessä. Perinteisesti kuntien tehtäviin kuuluneet sosiaali- ja terveystalvetut sekä palo- ja pelastustoimi siirtyvät maakunnallisille hyvinvointialueille.

Suomi on jaettu 21 hyvinvointialueeseen. Helsinki jää niiden ulkopuolelle. Siellä uudistus toteutuu kaupungin toimintana.

Hyvinvointialueilla käydään aluevaalit 23.1.2022. Vaaleissa on jaossa paljon valtaa.

Aluevaaleissa valittavat valtuutetut ovat ison mahdollisuuden edessä: he saavat vastuulleen suomalaisten sosiaali- ja terveystalvetujen sekä palo- ja pelastustoimen kehittämisen ja tulevaisuuden hyvinvointialueiden rakentamisen.

Sosiaali- ja terveystalvetujen siirtyessä maakunnallisille hyvinvointialueille, on tinkimättömästi huolehdittava siitä, että ikäihmisille tärkeitä sosiaali- ja terveystalvetuja on riittävästi ja että ne ovat laadullisesti korkeatasoisia sekä kohtuuhintaisia. Toimivat lähitalvetut on taatava ikään ja asuinpaikkaan katsomatta.

Hyvinvointialueilla tulee turvata neuvonnan ja ohjauksen oikea-aikaisuus ja talvetujen arvioinnin toteutuminen. Useimmat ikääntyneet tarvitsevat runsaasti apua ja tukea valintojen tekemiseen. Vain näin he voivat aidosti käyttää valintaoikeuttaan.

Yksi uudistuksen parannuskohde ovat terveystalvetudenhuollon tietojärjestelmät. Ne on tarkoitettu yhdistää, jotta tieto kulkee sairaaloista terveystalvetkeskuksiin ja päinvastoin.

Tietojärjestelmien uudistus tulee olemaan valtava urakka ja vaarana on, etteivät järjestelmät ole valmiit, kun hyvinvointialueiden toiminnat käynnistyvät.

Tulevaisuudessa digitaaliset talvetut tulevat lisääntymään. Hyvä niin, mutta digitalisaation edistäminen ei saa johtaa siihen, että osa kansalaisista syrjäytyy. Kaikissa olosuhteissa on turvattava talvetut myös niille, joilla ei ole valmiuksia tai mahdollisuuksia verkkotalvetujen käyttöön.

Vaikka hyvinvointialueiden valtuustoilla on tärkeä tehtävä, niin kansalaisten asenne vaaleihin on hälyttävä!

Kunnallisan Kehittämissäätiön tuoreen mielipidekyselyn mukaan 74 % suomalaisista pitää periaatteessa hyvänä sitä, että kansalaiset voivat valita päättäjät hyvinvointialueille, mutta vain 44 % ilmoittaa olevansa kiinnostunut aluevaaleista.

Huolestuttavaa on, jos äänestysaktiivisuus jää näin alhaiseksi. Siksi vetoan, että kaikki äänioikeutetut äänestävät ja äänestävät sellaista ehdokasta, jonka he katsovat parhaiten pystyvän toteuttamaan heille tärkeitä asioita.

Rösta och påverka

Vår nuvarande, 104 år gamla kommunala demokrati står inför en stor förändring. Social- och hälsovårdsservicen och brand- och räddningsväsendet, som traditionellt ingått i kommunernas uppgifter kommer att överföras på landskapens välfärdsområden.

Finland är indelat i 21 välfärdsområden. Helsingfors kommer att stå utanför. Där genomförs reformen som stadens verksamhet.

I välfärdsområdena sker regionalval 23.1.2022. I valet fördelas en stor del makt.

De som blir valda i regionvalen kommer att stå inför en stor möjlighet: på sitt ansvar får de utvecklandet av den finländska social- och hälsovårdsservicen och uppbyggandet av de framtida välfärdsområdena.

Då social- och hälsovårdsservicen överförs till landskapens välfärdsregioner måste man med strikthet se till att den för alla äldre människor så viktiga social- och hälsovårdsservicen är tillräckligt täckande, kvalitativt högtstående och tillgänglig till ett rimligt pris. Fungerande närservice bör garanteras alla, oberoende av ålder eller bostadsort.

I välfärdsområdena bör man förverkliga läglighet i rådgivning och direktiv samt utvärdering av servicen. De flesta äldre behöver mycket hjälp och stöd när det gäller att välja. Bara så kan de på ett äkta sätt utnyttja sin valfrihet.

En av reformens förbättringar gäller hälsovården datasystem. Avsikten är att förenhetliga det så att informationen löper från sjukhusen till hälsocentralerna och vice versa.

Reformeringen av datasystemet kommer att bli en enorm uppgift och risken är, att systemet inte är klart då verksamheten i välfärdsområdena inleds.

I framtiden kommer den digitala servicen att öka. Det är bra, men främjandet av digitaliseringen får inte leda till att en del av medborgarna står utanför. I alla omständigheter bör servicen tryggas också för dem, som inte har beredskap eller möjligheter att utnyttja servicen på nätet.

Även om välfärdsområdenas fullmäktigeförsamlingar har en viktig uppgift är medborgarnas attityder inför valet oroväckande!

Enligt en färsk undersökning från Stiftelsen för kommunal utveckling anser 74 procent av finländarna i princip att det är bra att medborgarna kan utse beslutsfattare i välfärdsområdena, men endast 44 procent meddelar att de är intresserade av regionvalen.

Det är oroväckande om röstningsaktiviteten blir så här låg. Därför vädjar jag till att röstberättigade att rösta, och att rösta på en sådan kandidat som de anser är den som bäst kan förverkliga de för dem viktiga frågorna.